

Історія України. Завдання ЗНО-2014

Завдання 1–42 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний.

1. Галузь історичної науки, що вивчає речові (матеріальні) пам'ятки шляхом розкопок і лабораторних досліджень та реконструює за ними давню історію суспільства, називається

- А геральдика.
- Б археологія.
- В топоніміка.
- Г історіографія.

2. Складовою частиною якої експозиції історичного музею є зображені пам'ятки?

- А «Скіфо-сарматська доба»
- Б «Дивосвіт Трипілля»
- В «Язичництво давніх слов'ян»
- Г «Ювелірні шедеври Київської Русі»

3. Київ був центром східнослов'янського племінного союзу (об'єднання)

- А древлян.
- Б сіверян.
- В полян.
- Г дулібів.

4. До якого великого князя київського звертався візантійський імператор Іоанн Цимісхій із таким посланням:

«Вважаю, що ти не забув про поразку батька твого..., який, порушивши клятвений договір, приплив до столиці нашої з величезним військом на 10 тисячах кораблях, а повернувся лише з десятком човнів, сам став передвісником своєї біди. Не згадую я вже про його подальшу жалюгідну долю...»?

- А Олега
- Б Святослава
- В Володимира Великого
- Г Ярослава Мудрого

5. Зображені на фото шедеври давньоруського зодчества є пам'ятками архітектури

- А Чернігова.
- Б Переяслава.
- В Києва.
- Г Галича.

6. В уривку давньоруського літопису: «Посланці прийшли до Давида і сказали йому: *«Це... мовлять брати: "Ми не дамо тобі стола володимирського, бо ти кинув ножа в нас, а сього не було в Руській землі"...*» ідеться про

- А розподіл полюддя.
- Б наділення помістями бояр.
- В надання містам магдебургського права.
- Г боротьбу князів за уділи.

7. Об'єднання князем Романом Мстиславичем Галицького та Волинського князівств відбулося в

- А 1187 р. назва Україна
- Б 1199 р.
- В 1223 р. Калка
- Г 1240 р.

8. Зображену картосхему потрібно використовувати, характеризуючи боротьбу руських князів із

А хозарами.СВЯТОСЛАВ

Б монголами.

В печенігами.1036

Г половцями.1055-1223

9. Укажіть мету братського руху на українських землях у XVI ст.

А визнання станових привілеїв українського козацтва

Б укладення унії між католицькою і православною церквами

В ліквідація кріпосної залежності українського селянства

Г захист і підтримка православної церкви

10. Якому історичному діячеві історик О. Субтельний дав таку оцінку:

«...Він дивився на козаків не лише під кутом зору їхніх особливих станових інтересів, а й як на потенційних рушіїв українського суспільства в цілому. Сам він об'єднав військову силу козацтва з політично слабкою церковною та культурною верхівкою України...» ?

А П. Могили

Б Д. Вишневецькому1556

В В.-К. Острозькому1578

Г П. Конашевичу-Сагайдачному1620 НЕЛЕГ1596 ПРАВОСЛ

11. 1632 р. - це рік створення

А Львівського університету.

Б Києво-Могилянського колегіуму.ЛЕГАЛЬНО

В Луцької братської школи.

Г Острозької академії.

12. Під час якої битви Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

відбувалися події, описані в уривку з історичного джерела: *«І ось зібрав Богун своїх полковників на раду. Думали вони, як би вирватися з осади... На раді полковники вирішили навести через річку Плешиву міст, переправити ним на той бік побільше війська, відігнати Лянцкоронського і дати змогу усьому козацтву вийти з облоги...»?*

А Жовтоводської

Б Корсунської

В Берестецької1651

Г Зборівської1649

13. Укажіть особливість становища Запорозької Січі в роки Руїни (60-70-ті рр. XVII ст.).

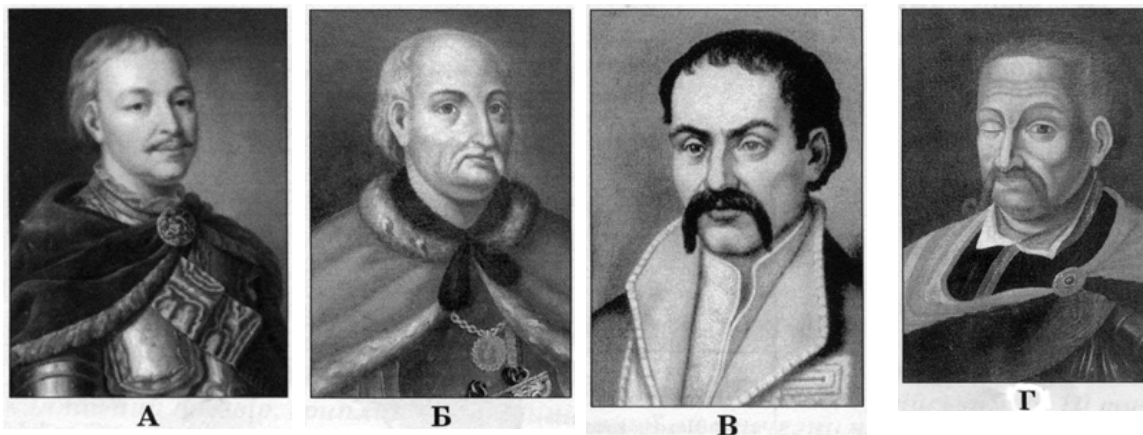
А становила окрему адміністративну одиницю Слобідської України

Б виступала самостійною військово-політичною силою

В перебувала під протекторатом турецького султана

Г входила до складу Правобережної Гетьманщини

14. Укажіть портрет гетьмана Данила Апостола.

15. «Літопис Самовидця» Романа Ракушки-Романовського, «Літопис» Григорія Грабянки, «Літопис» Самійла Величка – це

А впорядкування житій святих козацької доби.

Б твори про козацьку dobu в українській історії.

В публіцистичні твори на захист православ'я.

Г церковні морально-повчальні твори.

16. На картосхемі суцільною жирною лінією позначено кордон Речі Посполитої.

Штрихуванням на картосхемі позначено територію,

- А передану Річчю Посполитою Османській імперії за умовами Бучацького договору (1672 р.).
Б уключену до складу Речі Посполитої за умовами «Вічного миру» (1686 р.).
В приєднану до володінь Австрійської монархії Габсбургів за результатами першого поділу Речі Посполитої (1772 р.).
Г уключену до складу Російської імперії за результатами третього поділу Речі Посполитої (1795 р.).

17. «Руська правда» П. Пестеля, Конституція М. Муравйова - це програмні документи

- А народовців.
Б декабристів.
В громадівців.
Г кирило-мефодіївців.

18. Коли відбулося повстання, яке дало привід царській владі розпочати масову русифікацію Правобережної України?

- А 1830-1831 рр.
Б 1833-1837 рр.
В 1846-1847 рр.
Г 1853-1856 рр.

19. Хто є автором картини, репродукцію якої зображено?

- А І. Рєпін
Б С. Васильківський
В В. Тропінін
Г М. Пимоненко

20. Вагомим прикладом активної суспільної діяльності Головної руської ради під час революції 1848-1849 рр. в Австрійській імперії є

- А створення «Руської трійці», видання альманаху «Русалка Дністровая».
Б заснування Руського інституту при Львівському університеті та товариства «Просвіта».

В проведення Слов'янського з'їзду в Празі, організація Наукового товариства ім. Т. Шевченка.
Г видання «Зорі Галицької», скликання Собору руських учених у Львові.

21. Що гальмувало в Наддніпрянській Україні розвиток капіталістичних відносин на селі після селянської реформи 1861 р.?

- А виплата селянами викупних платежів
- Б переселення іноземних колоністів
- В створення військових поселень
- Г виокремлення селянських наділів з общини

22. Програмові положення якої організації наведено в уривку з документа: *«...Ми, свідомі Українці, назавжди пориваємо зв'язок з українофілами. Ми оддаємо всі наші сили на творення української культури, на соціально-політичне визволення поневоленого українського народу. Ми вживаємо тільки українську мову. Ми працюємо тільки для українського народу. Ми мусимо агітувати за наші думки... кожен повинен протягом року вивчити українській грамоті не менше двох членів для нашої організації...»?*

- А Кирило-Мефодіївського братства
- Б Братства тарасівців
- В Південно-Західного відділу Російського географічного товариства
- Г Старої Київської громади

23. Що прискорило процес руйнування традиційних галузей господарства західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.?

- А масова трудова еміграція селянства
- Б націоналізація промислових підприємств
- В будівництво мережі залізниць
- Г малоземелля українських селян

24. Яке щоденне періодичне видання було започатковано Є. Чикаленком у роки революції 1905-1907 рр.?

- А «Зоря Галицька»
- Б «Громада»
- В «Основа»
- Г «Рада»

25. Які українські землі під час Першої світової війни було окуповано російськими військами в 1914 р.?

- А Холмщину, Західну Волинь
- Б Східну Галичину, Північну Буковину
- В Західне Поділля, Східну Волинь
- Г Закарпаття, Марморощину

26. Який документ В. Винниченко назвав *«...не чим іншим, як цинічним і провокаційним порушенням угоди 16 липня й одвертим бажанням видерти з рук українства всі його революційні здобутки...»?*

- А резолюцію Харківського з'їзду рад «Про організацію влади на Україні»
Б постанову З'їзду народів Росії «Про федеративний устрій Російської держави»
В «Тимчасову інструкцію Генеральному Секретаріату Тимчасового уряду на Україні»
Г «Маніфест до українського народу з ультимативними вимогами до Української Ради»

27. Про яке державне утворення йдеться в уривку з історичного джерела:

«Характер державної системи... складно визначити..., найправдоподібніше це мала бути конституційна монархія, відмінна від традиційної самодержавної системи в Росії... її характер визначався... українською історичною традицією...»?

- А Українську Народну Республіку доби Директорії
Б Українську Народну Республіку доби Центральної Ради
В Західноукраїнську Народну Республіку
Г Українську Державу гетьмана П. Скоропадського

28. Другий «Зимовий похід» військ Армії УНР здійснено з метою

- А допомогти Українській Галицькій армії в боротьбі з польською агресією.
Б підтримати дії Револьюційно-повстанської армії Н. Махна.
В підняти народне збройне повстання проти більшовицької влади.
Г дезорганізувати тил білогвардійських військ генерала П. Врангеля.

29. Що зумовило появу зображеного плаката?

Напис на плакаті:

"Дар американського народу", "АРА", "Герберт Гувер".

- А поширення голоду
Б запровадження непу
В початок боротьби з неписьменністю
Г упровадження політики «коренізації»

30. У якому уривку з історичного джерела відображено одну з причин упровадження в Україні на початку 1920-х рр. політики «коренізації»?

А «Наше завдання: добити контрреволюційні елементи, викрити націона-лістичні ухили, розгорнути роботу з виховання партійних мас, а також широких мас у дусі пролетарського інтернаціоналізму...»

Б «Від російської літератури нам треба тікати якомога швидше, тому що вона тяжить над нами в віках... Вигодовувати на ній наше молоде мистецтво – це значить затримати його розвиток...»

В «Замість того, щоб... розвивати зв'язок з культурою братнього російського народу ...частина інтелігенції скочується на позиції занепадницької буржуазної культури. Ці митці відриваються від народу, захоплюючись техніцизмом...»

Г «Зростання української культури та української інтелігенції йде швидкими темпами і якщо ми не візьмемо в руки цього руху, він може піти мимо нас. ...віддавати цей рух у руки чужих нам елементів не можна ні в якому разі...»

31. Постанова РНК УСРР про занесення на «чорну дошку» колгоспів за «злісне саботування хлібозаготівель» призвела до

А ліквідації «куркулів» і «підкуркульників», виселення решти селян до Сибіру.

Б конфіскації всього продовольства й посівного фонду, припинення постачання товарів.

В надання екстреної продовольчої допомоги членам колгоспу за рахунок селян-одноосібників.

Г вилучення господарського реманенту та примусове відправлення колгоспників на промислові новобудови.

32. Що стало наслідком розгортання в СРСР стахановського руху?

А уведення кримінальної відповідальності за запізнення на роботу

Б заборона робітникам самовільно залишати підприємства

В підвищення норм виробітку продукції

Г запровадження семиденного робочого тижня

33. Для якого року були характерними події, описані в уривку з історичного джерела: *«У селі Копилів Сокальського повіту Львівського воєводства знищене приміщення читальні, подерто бібліотечні книжки і портрети Шевченка і Франка. Після знищення читальні встановлено людей перед читальнею і змушено їх кричати: "Хай живе Пілсудський!"...»?*

А 1918 р.

Б 1923 р.

В 1930 р.

Г 1939 р.

34. Національно-визвольна боротьба українського народу проти окупантів у роки Другої світової війни відбувалася у формі

А підпільної та партизанської боротьби проти загарбників.

Б участі регулярних українських армій у складі військ Антигітлерівської коаліції.

В загальнонаціонального антифашистського та антирадянського повстання.

Г страйків робітників і масових акцій громадської непокори.

35. Укажіть результат наступальних операцій радянських військ, здійснених у серпні-грудні 1943 р.

А визволення Одеси, створення сприятливих умов для звільнення Південної України та Кримського півострова

Б звільнення Лівобережної України та Донбасу, початок визволення Правобережної України

В завершення визволення від нацистської окупації всієї території України в її довоєнних кордонах

Г звільнення Правобережної України та Молдавії, перенесення бойових дій на територію Румунії

36. У якому році відбулася подія, відображена в уривку з історичного джерела:

«У теперішній ситуації, коли завдяки героїчним подвигам і славі перемозі Радянського Союзу всі українські землі з'єдналися разом... собор постановляє скасувати постанови Берестейського Собору 1596 р., ліквідувати унію... і повернутися до нашої батьківської святої православної віри і Руської Православної Церкви...» ?

А 1939 р.

Б 1944 р.

В 1946 р.

Г 1949 р.

37. Створення раднаргоспів у другій половині 1950 - першій половині 1960-х рр. призвело до

А послаблення союзної номенклатури та посилення ролі місцевих керівників.

Б встановлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників.

В переходу підприємств на повний госпрозрахунок у межах економічних зон.

Г відновлення товарно-грошових відносин і централізованого планування.

38. Про кого з громадських діячів ідеться в спогадах сучасника:

«...за своїм покликанням і з ласки Божої – поет. Він поет не тільки непересічний, а рідкісний своїм талантом і культурою. Доля призначила йому в житті ще й роль політв'язня...»?

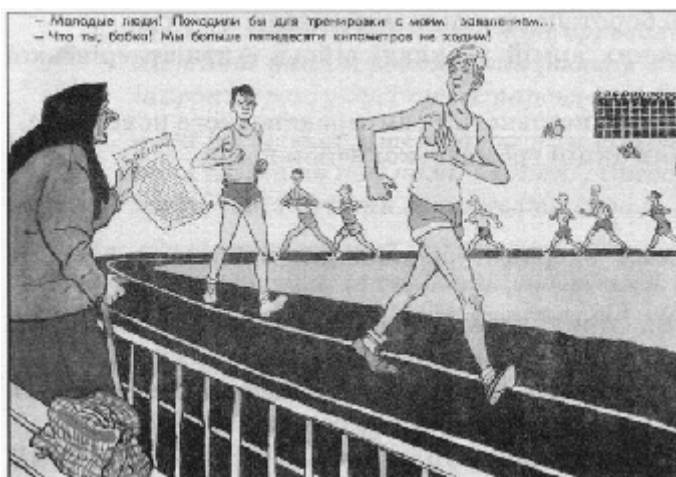
А П. Загребельного

Б В. Стуса

В В. Чорновола

Г С. Параджанова

39. На якій проблемі радянської дійсності 1970-1980-х рр. фокусує увагу зображена карикатура?

Напис на карикатурі:

"- Молоді люди! Походили б для тренування з моєю заявою...

- Що ти бабцю! Ми більше п'ятдесяти кілометрів не ходимо!"

- А бюрократизмі державного управлінського апарату
- Б непопулярності легкоатлетичного спорту
- В погіршенні стану здоров'я молодого покоління
- Г соціальній незахищеності людей похилого віку

40. У який період розгорнувся процес, відображений в уривку з документа: «...Рада Міністрів УРСР зобов'язала виконками місцевих Рад народних депутатів Кримської області вжити додаткових заходів для своєчасного надання в установленому порядку кримським татарам, які повертаються, земельних ділянок для будівництва житлових будинків...»!

- А «відбудови»
- Б «відлиги»
- В «застою»
- Г «перебудови»

41. На діаграмі відображено результати другого туру президентських виборів в Україні

- А 1991 р.
- Б 1994 р.
- В 1999 р.
- Г 2004 р.

42. Що є свідченням співпраці незалежної України з Організацією Північноатлантичного Договору (НАТО)?

- А відмова від загальної військової повинності для комплектування армії
- Б розміщення на території України військових баз блоку

В проголошення без'ядерного статусу держави
Г приєднання до Програми «Партнерство заради миру»

У завданнях 43—48 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

43. Установіть відповідність між періодом стародавньої історії України та змінами, що відбулися в цей період у житті суспільства.

- 1 мезолітА
- 2 палеоліт
- 3 бронзовий вік
- 4 неоліт ВІДТВ

А винайдення водного транспорту (плота, човна),приручення перших тварин
Б перехід до осілого способу життя, приручення більшості свійських тварин
В використання перших знарядь праці, зародження мистецтва та релігійних уявленьПАЛЕОЛІТ
Г витіснення каменю штучним матеріалом у виробництві знарядь праці, приручення коняЕНЕОЛІТ
Д використання плуга для обробки землі, панування кочівників у степовій частині України БРОНЗ

44. Установіть відповідність між назвою документа та роком його укладення.

- 1 Куруківська угода1625 бтис
- 2 Зборівський договір1649
- 3 Гадяцькі пункти-НЕ зн
- 4 Білоцерківський договір1651

- А 1621 р.
- Б 1625 р.
- В 1649 р.
- Г 1651 р.
- Д 1658 р.

45. Установіть відповідність між прізвищем діяча та його характеристикою.

- 1 І. Могильницький
- 2 М. Шашкевич
- 3 М. Грушевський
- 4 І. Франко

А натхненник та ідейний лідер «Руської трійці»
Б один із засновників першої української політичної партії
В організатор освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків
Г автор фундаментальної праці з історії України
Д засновник кооперативного руху в Галичині

46. Установіть відповідність між назвою інституції та прийнятим нею рішенням.

- 1 Трудовий конгрес України
- 2 Всеукраїнський хліборобський конгрес
- 3 III Всеукраїнський з'їзд рад
- 4 Українська Національна Рада

А проголошення Західноукраїнської Народної Республіки

Б запровадження продовольчої диктатури (продрозкладки)

В передача всієї повноти влади Директорії УНР

Г прийняття першої конституції УСРР

Д обрання П. Скоропадського гетьманом України

47. Установіть відповідність між явищем періоду радянської модернізації та його наслідком.

- 1 культурна революція
- 2 індустріалізація
- 3 колективізація
- 4 масові репресії

А ліквідація індивідуального селянського господарства

Б перевищення промислового виробництва над сільськогосподарським

В нав'язування суспільству комуністичної ідеології

Г ліквідація багатопартійності

Д насадження в суспільстві атмосфери страху

48. Установіть відповідність між прізвиськом діяча та висловлюванням, що йому належить.

- 1 Б. Патон
- 2 М. Амосов
- 3 В. Глушков
- 4 О. Антонов

А «Потрібно примусити себе працювати: фізично і розумово, важко і багато. Для цього необхідні мотиви, надзавдання! Для мене таким "надзавданням" були спочатку хірургія, а згодом — наука і написання книг...»

Б «За фахом я математик, і мій науковий потяг до питань теоретичної фізики пояснюється тим, що в цій галузі багато захоплюючих проблем, успішне розв'язання яких залежить від розробки математичних методів...»

В «...Тільки розробка нової архітектури обчислювальних систем дозволить вирішити проблему створення суперЕОМ, продуктивність яких збільшується необмежено при нарощуванні апаратних засобів...»

Г «Найцікавіша частина нашої роботи — це краса в техніці... Конструктор часто може йти від краси до техніки, від рішень естетичних до рішень технічних. Ми добре знаємо, що красивий літак літає добре, а негарний - погано, або й взагалі не літатиме...»

Д «Вже 10 років пройшло, як ми розробили нову технологію височастотного електрозварювання

живих тканин. Ми маємо відповідні свідоцтва, міжнародні сертифікати, які дозволяють проводити такі хірургічні операції безпосередньо на людині...»

У завданнях 49—52 розташуйте події в хронологічній послідовності.

49. Установіть послідовність створення давньоруських літературних пам'яток.

- А «Ізборник Святослава»
- Б «Слово о полку Ігоревім»
- В «Остромирове Євангеліє»
- Г «Повість минулих літ» (перша редакція ченця Нестора)

50. Установіть послідовність виникнення (заснування) козацьких Січей.

- А Задунайська
- Б Хортицька 1556 Х Т Б М Ч
- В Нова (Підпільненська)
- Г Чортомлицька 1652

51. Установіть послідовність подій 1917-1918 рр., описаних у спогадах В. Винниченка.

А «Селянство відповіло повстанням і терором проти поміщиків..., що вибирали Гетьмана. Піднімались цілі села, викопували принесені з фронтів рушниці й виступали проти урядових сотень..., палили дворища гетьманців...»

Б «Більшовики, що були на з'їзді... переїхали до Харкова, улаштували там свій з'їзд і на ньому вибрали Український Радянський Уряд..., оголосивши себе єдиним робітничо-селянським Правительством на всю Україну...»

В «А наступними днями, як вплив з Універсалу, як логічне переведення його в життя було засновано Генеральний Секретаріат Української Центральної Ради, інститут, який мав реалізувати виставлені в Універсалі тези...»

Г «Українська Центральна Рада із задоволенням взяла до відома заяву вищої команди в справі формування першого українського полку, як визнання українізації армії..., підтримує... виокремлення українців в окремі відділи...»

52. Установіть послідовність створення радянських агітаційних плакатів.

Завдання 53—56 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні.

53. Що в історії Київської Русі пов'язано з діяльністю князя Володимира Мономаха? 1113-1125

- 1 запровадження перших писаних законів=
 - 2 ініціювання нової системи престолонаслідування1054
 - 3 хрещення Русі 988
 - 4 скликання князівських з'їздів (снемів)1097=
 - 5 розбудова Києва - будівництво «міста Володимира»
 - 6 здійснення походу на Константинополь
 - 7 об'єднання руських князів для боротьби проти половецької загрози 83 походів 19угод=
54. Укажіть характерні риси суспільно-політичного життя Великого князівства Литовського в XIV-XV ст.

- 1 збереження судочинства на основі норм «Руської правди»=
- 2 поступова ліквідація удільного устрою земель
- 3 формування нової суспільної верстви - реєстрового козацтва 1572
- 4 укладення уній з Польським королівством 1385 1413

- 5 збереження язичництва як державної релігії
- 6 запровадження кріпацтва
- 7 надання литовській і польській мовам статусу офіційних

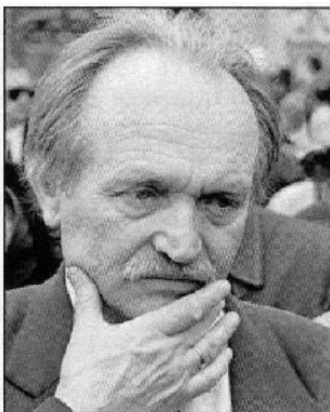
55. Проаналізуйте зображену картосхему.

Картосхема дає змогу

- 1 вказати райони антигетьманського повстанського руху влітку 1918 р.
- 2 визначити кордони Української Держави гетьмана ? П. Скоропадського.
- 3 казати напрямки загального наступу німецько-австро-угорських військ у лютому-квітні 1918 р.
- 4 окреслити район формування українських радянських? повстанських дивізій.
- 5 вказати межі територій регіональних радянських республік, утворених більшовиками в січні-березні 1918 р.
- 6 визначити один із підсумків переговорів українсько-німецької та радянської делегацій у травні 1918 р.
- 7 охарактеризувати адміністративно-територіальний устрій Української Народної Республіки.

56. Укажіть факти біографії видатного політика, зображеного на фото.

- 1 обіймав посаду голови Народного Руху України
- 2 один із засновників Української Гельсінської спілки
- 3 автор книги «Україно наша Радянська»
- 4 заснував «самвидавський» часопис «Український вісник»
- 5 позбавлений радянського громадянства та був висланий за кордон
- 6 обраний Президентом України в 1991 р.
- 7 брав участь у роботі Української робітничо-селянської спілки